

Onderwerp:

Tussenrapportage bereikbaarheid geld- en afstortautomaten 2017

Datum

22 november 2017

Kenmerk

MOB/ T018-1568171659-
306

Samenvatting

De landelijke dekkingsgraad van geld- en afstortautomaten is nog steeds hoog. Er is sprake van een geringe daling van de dekking/spreiding van de in Nederland aanwezige geldautomaten ten opzichte van vorig jaar. Medio 2017 heeft **99,58%** (in 2016: 99,63%) van de 6-positie postcodegebieden (PC6), en daarmee ook de huishoudens die in deze postcodegebieden wonen, binnen een hemelsbrede straal van 5 kilometer toegang tot een bancaire of niet-bancaire geldautomaat.

De dekking/spreiding van de bancaire afstortfaciliteiten, waar consumenten en ondernemers contant geld kunnen afstorten, is ten opzichte van de meting in 2016 fractioneel gedaald. Medio 2017 heeft 96,97% (in 2016: 97,18%) van de 6-positie postcodegebieden, en daarmee ook de ondernemers die binnen deze postcodegebieden wonen en/of werken, binnen een hemelsbrede straal van 5 kilometer toegang tot een bancaire afstortfaciliteit.

Hoewel het gebruik van contant geld langzaam afneemt en vanaf 2015 de pinpas meer gebruikt wordt voor aankopen aan de toonbank dan contant geld, is het gebruik van contant geld nog steeds substantieel. Contant betalen is tevens het enige volwaardige alternatief als het elektronisch betalingsverkeer om welke reden dan ook tijdelijk niet functioneert. Een goede bereikbaarheid van contant geld blijft daarom onverminderd van belang. In dat kader verwelkomt het MOB het initiatief van ABN AMRO, ING, Rabobank en Geldservice Nederland (GSN) om te komen tot een gezamenlijk netwerk van geld- en afstortautomaten.

Het MOB acht de volgende oplossingsrichtingen nog steeds wenselijk om in te zetten in situaties waar zich bij de sluiting van een geldautomaat een probleem voordoet of dreigt voor te doen:

- Verdere stimulering van het:
 - betalen met de betaalpas (al dan niet contactloos) en/of mobiele telefoon(ook voor kleine betalingen)

- plaatsen van betaalautomaten bij toonbankbetaalpunten waar dat nog niet het geval is en
 - gebruik van mobiele betaalautomaten in horeca en ambulante handel.
- Het plaatsen van bancaire en/of niet-bancaire ‘instore’ geldautomaten. Op sommige locaties kan het plaatsen van een geldautomaat door een niet-bancaire partij uitkomst bieden. Dit vergt in de regel wel dat er voldoende opnames op plaatsvinden.
- Het mogelijk maken van bijpinnen door winkels en andere toonbankinstellingen. Bij dit alternatief dient te worden opgemerkt dat aan het extra contant geld bijpinnen aan de winkelkassa een veiligheidsrisico voor de ondernemer kan kleven, als dit betekent dat hiervoor extra contant geld in kas moet worden aanhouden.
- Het aan huis laten bezorgen van contant geld. Dit alternatief wordt thans door meerdere banken aangeboden, en is hoofdzakelijk bedoeld voor specifieke groepen consumenten die door leeftijd of een beperking niet zelfstandig geld kunnen opnemen bij een geldautomaat.

Datum

22 november 2017

Kenmerk

MOB/ T018-1568171659-306

Uitkomsten

De laatste jaren krijgt de bereikbaarheid van geldautomaten (en van contant geld in het algemeen) relatief veel maatschappelijke en politieke aandacht. De achtergrond hiervan is dat het aantal bancaire geldautomaten sinds 2008 een geleidelijke daling vertoont, na een periode van jarenlange stijging. De daling heeft tot gevolg dat inwoners van steeds meer kleine kernen een grotere afstand moeten afleggen om contant geld via de geldautomaat op te nemen. Het verdwijnen van geldautomaten heeft, relatief gezien, de grootste impact op bevolkingsgroepen die vanwege ouderdom of andere fysieke beperkingen minder mobiel zijn en woonachtig zijn in kleine dorpskernen vooral op het platteland. De klachten van inwoners van kleine kernen en de geuite zorgen van de Tweede Kamer waren voor het MOB¹ aanleiding om in 2014 te beslissen elk jaar de cijfers voor de bereikbaarheid van geldautomaten te actualiseren. Daarmee kwam het MOB ook tegemoet aan het verzoek van de minister² om samen met de banken de aard en omvang van de bereikbaarheidsproblemen te analyseren en voorstellen te doen om deze aan te pakken. De eerste actualisatie vond plaats in 2014³. Dit jaar worden ook de locaties waar consumenten en ondernemers contant geld kunnen afstorten, meegenomen in de tussenrapportage.

Datum

22 november 2017

Kenmerk

MOB/ T018-1568171659-306

Maatschappelijke context

Betaaldienstverleners, waaronder banken, en winkeliers passen hun betaaldienstverlening aan als gevolg van de steeds verdergaande digitalisering van onze maatschappij. Hierdoor vindt in toenemende mate een verschuiving van fysieke naar digitale betaaldiensten plaats. De verwachting is dat deze trend de komende jaren zal doorzetten. Dat komt omdat pinbetalingen (al dan niet contactloos), ook voor kleine bedragen, steeds meer de functie van contant geld overnemen. Sinds 2015 betalen Nederlanders aan de toonbank vaker met de

¹ Het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB), onder voorzitterschap van de Nederlandsche Bank, richt zich op de bevordering van de maatschappelijke efficiëntie van het Nederlandse betalingsverkeer en is breed samengesteld uit partijen die aanbieders en gebruikers van het betalingsverkeer vertegenwoordigen. Een belangrijke taak van het MOB is het monitoren van de bereikbaarheid van ons nationale betalingsverkeer.

² Ministerie van Financiën, *Bereikbaarheid en toegankelijkheid van betaaldiensten en de SEPA waiver voor consumenten*, d.d. 5 maart 2014 (FM/2014/397 M)

³ Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer, Werkgroep Toegankelijkheid en Bereikbaarheid, *Tussenrapportage bereikbaarheid van geldautomaten*, d.d. 8 mei 2014

pinpas dan met contant geld. Daarnaast draagt het brede gebruik van internetbankieren en gebruik van mobiele bank- en betaalapps bij aan een vermindering van het aantal contant geld transacties. Ten slotte winkelen consumenten steeds meer online, ten koste van het fysieke winkelbezoek waar nog vaak contant wordt afgerekend. Contant geld via een geldautomaat opnemen, wordt hierdoor steeds minder gangbaar.

Datum

22 november 2017

Kenmerk

MOB/ T018-1568171659-306

Na een periode van jarenlange groei van het aantal geldautomaten, hebben banken de laatste jaren rationalisaties in hun geldautomatenpark doorgevoerd. Hier liggen diverse oorzaken aan ten grondslag. Naast het veranderde betaalgedrag waardoor de vraag van consumenten naar contant geld daalt, stijgen de kosten voor het exploiteren van een geldautomaat. Dit komt mede doordat er steeds strengere beveiligingseisen worden gesteld aan de locaties waar de geldautomaten staan. Ook (de vrees voor) plofkraken, waarbij steeds zwaarder geschut door criminelen wordt ingezet, speelt een rol om ervoor te kiezen bepaalde geldautomaten te sluiten. De noodzaak voor banken om kostenbesparingen door te voeren, werkt in het rationaliseren van hun geldautomatenparken als katalysator.

Wat ook meespeelt, is de vershraling van het voorzieningenniveau in kleine dorpskernen. Het is een maatschappelijk fenomeen dat al decennialang gemeentelijke diensten, postkantoren, bibliotheken, buurtscholen, buurtsupers en bankkantoren in kleine dorpskernen verdwijnen of hun dienstverlening beperken. Dit heeft tot gevolg dat de bedrijvigheid in deze kernen afneemt en daardoor het gebruik van de daar aanwezige geldautomaten sterker afneemt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Consumenten nemen contant geld op daar waar de winkels zijn, zoals in winkelcentra en/of in grotere kernen. Hierdoor worden sommige geldautomaten in de kleine kernen veelal relatief weinig gebruikt.

Op basis van de trend van de laatste jaren verwacht het MOB dat het aantal contant geldopnames via geldautomaten en de totale waarde hiervan komende jaren verder zal dalen. Het stimuleren van het gebruik van elektronische betaalmiddelen ten opzichte van contant geld draagt bij aan dit proces.

Dat neemt niet weg dat contant geld wettig betaalmiddel is en nog steeds van groot belang is voor de dagelijkse reële economie. Maatschappelijk gezien vervult contant geld immers nog steeds een belangrijke rol. Hieronder worden een aantal voorbeelden van groepen mensen en/of situaties gegeven waarvoor of waarin contant geld nog steeds een belangrijke rol speelt. Het blijkt bijvoorbeeld dat betaalautomaten voor sommige mensen met een beperking niet altijd even goed toegankelijk en gebruiksvriendelijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan mensen met een visuele beperking, waardoor het lezen van de betaalterminal wordt bemoeilijkt. Daarnaast is er een beperkte groep ouderen die niet kan en wil pinnen en bestaat een groep consumenten die beter overzicht over de eigen uitgaven houdt door alleen met contant geld te betalen. Ook voor kinderen is contant geld een veel gebruikt middel. Contant betalen is daarnaast het enige volwaardige alternatief als het elektronisch betalingsverkeer om welke reden dan ook tijdelijk niet functioneert. Ten slotte is contant geld anoniem waardoor het als betaalmiddel een mate van bescherming van de persoonlijke levenssfeer biedt. Betalen met de pinpas is een belangrijk alternatief, maar biedt derhalve niet altijd een oplossing. Daarbij dient het in principe een keuze van de consument te zijn om contant of met een betaalpas te betalen.

Datum

22 november 2017

Kenmerk

MOB/ T018-1568171659-306

Dichtheid/dekking van geldautomaten en afstortfaciliteiten

Een analyse van de dekking van de in Nederland aanwezige geldautomaten en afstortfaciliteiten is uitgevoerd door afstandsbepaling tussen automaten en huishoudens, zoals aanwezig in (6-positie) postcodegebieden⁴; (bijvoorbeeld '1191 CB'). Gelijk aan de eerdere metingen is in deze bereikbaarheidsmonitor als afstandscriterium een hemelsbrede straal van 5 kilometer gehanteerd.

Dekking geldautomaten

Er is sprake van een geringe daling van de dekking/spreiding van de in Nederland aanwezige geldautomaten ten opzichte van vorig jaar. Medio 2017

⁴ Bij de metingen van 2013 en daarvoor werd gebruik gemaakt van de 4-positie postcodegebieden (PC4-analyse; bijvoorbeeld '1191'). Sinds 2014 wordt, ter verhoging van de precisie, gebruik gemaakt van de 6-positie postcodegebieden (PC6-analyse – bijvoorbeeld '1191 CB').

heeft **99,58%** (in 2016: 99,63%) van de 6-positie postcodegebieden (PC6), en daarmee ook de huishoudens die in deze postcodegebieden wonen, binnen een hemelsbrede straal van 5 kilometer toegang tot een bancaire of niet-bancaire geldautomaat. Als deze uitkomsten worden gerelateerd aan het aantal inwoners dat in deze 6-positie postcodegebieden woont⁵, betekent dit dat **99,73%** (in 2016: 99,76%) van alle Nederlanders binnen een hemelsbrede straal van 5 kilometer toegang heeft tot een geldautomaat. Hieruit blijkt dat de huishoudens die buiten de hemelsbrede straal van 5 kilometer van een geldautomaat wonen, vooral in relatief dunbevolkte postcodegebieden wonen. Het gaat om naar schatting ruim 45 duizend inwoners.

Datum

22 november 2017

Kenmerk

MOB/ T018-1568171659-306

Hoe de dekkingspercentages van de geldautomaten zich sinds de eerste Tussenrapportage uit 2014 hebben ontwikkeld, is weergegeven in onderstaande tabel.

DEKKINGSPERCENTAGES ⁶ GELDAUTOMATEN				
	2014 <i>Tussenrapportage</i>	2015 <i>Tussenrapportage</i>	2016 <i>Bereikbaarheids-monitor</i>	2017 <i>Tussenrapportage</i>
Dekkingspercentage o.b.v. de PC6-gebieden	Niet gemeten	Niet gemeten	99,63%	99,58%
Dekkingspercentage o.b.v. het aantal inwoners in de PC6-gebieden	99,79%	99,78%	99,76%	99,73%

Het totale aantal in Nederland aanwezige aantal geldautomaten is sinds 2014 afgenomen van 8.539 naar 7.991 stuks in 2017⁷; een daling van ca. 6,4 procent.

⁵ Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

⁶ Dekkingspercentages vastgesteld o.b.v. hemelsbrede 5 kilometernorm en 6-positie postcodegebieden (PC6-gebieden).

⁷ DNB Statistiek tabel T5.12 retailbetalingsverkeer (per einde 1ste halfjaar van 2014 t/m 2017), zie <https://www.dnb.nl/statistiek/statistieken-dnb/financiele-instellingen/banken/betalingsverkeer/index.jsp>.

Het dekkingspercentage gemeten o.b.v. het aantal inwoners in de PC6-gebieden is sinds 2014 met slechts 0,06 procentpunt gedaald. Hieruit is te concluderen dat de verwijderde geldautomaten voornamelijk 'ontdubbelingen⁸' betroffen. Het op locaties ontdubbelen van geldautomaten heeft geen effect op de bereikbaarheid als zodanig, omdat er in dit geval meer dan één geldautomaat op de betreffende locatie aanwezig is. Hierbij kan worden gedacht aan een locatie waar een bank bijvoorbeeld twee geldautomaten naast - of vlak bij elkaar in de buurt - heeft staan die beiden relatief weinig worden gebruikt, en waarbij één van de twee wordt opgeheven.

Datum

22 november 2017

Kenmerk

MOB/ T018-1568171659-306

Naast bancaire geldautomaten zijn er in Nederland ook niet-bancaire geldautomaten. Om een compleet beeld van de bereikbaarheid van geldautomaten te schetsen, worden sinds de Bereikbaarheidsmonitor van 2013 ook de geldautomaten die door niet-bancaire partijen worden geëxploiteerd (de niet-bancaire geldautomaten, eind 2017 circa 1.020 stuks) in de meting meegenomen. Verder is bij de meting geen onderscheid gemaakt tussen geldautomaten in buitenmuren die 24 uur per etmaal toegankelijk zijn, en in pandige automaten in winkels en dergelijke, die alleen tijdens de openingsuren van de betreffende locatie gebruikt kunnen worden.

Maatwerkoplossingen, zoals de mogelijkheid om bij winkeliers aan de kassa extra contant geld op te kunnen nemen (bijpinnen), zijn niet in de meting meegenomen. Dit in ogenschouw nemend, kan worden gesteld dat het percentage Nederlanders dat binnen een hemelsbrede straal van 5 kilometer toegang heeft tot een mogelijkheid om contant geld op te nemen, waarschijnlijk hoger nog ligt dan genoemde 99,58%.

Sinds het opstellen van de vorige Bereikbaarheidsmonitor (medio 2016) is er in ieder geval één nieuwe witte vlek (een gebied in Nederland waar binnen een straal van 5 km geen geldautomaat beschikbaar is) ontstaan op basis van de

⁸ Het op locaties ontdubbelen van geldautomaten heeft geen effect op de bereikbaarheid, omdat er in dit geval meer dan één geldautomaat op de betreffende locatie aanwezig is. Hierbij kan worden gedacht aan een locatie waar een bank bijvoorbeeld twee geldautomaten naast - of vlak bij elkaar in de buurt - heeft staan die beiden relatief weinig worden gebruikt, en waarbij er één van de twee wordt opgeheven.

hemelsbrede 5 km-norm. De nieuwe witte vlek bevindt zich in het oosten van ons land, even buiten Kloosterhaar, klein dorp behorend tot gemeente Hardenberg in Overijssel, nabij Duitse grens. Uit nader onderzoek blijkt dat er in deze witte vlek 22 huishoudens woonachtig zijn. De MOB Werkgroep Toegankelijkheid en Bereikbaarheid heeft geen signalen ontvangen dat er hier sprake is van 'problematische' witte vlek, ofwel dat de betreffende inwoners significante problemen met de bereikbaarheid contact geld ervaren.

Datum

22 november 2017

Kenmerk

MOB/ T018-1568171659-306

Uitkomsten dekking geldautomaten

De landelijke dekking van geldautomaten is nooit 100% is geweest. Noch bij DNB, de banken en de Betaalvereniging zijn er in het afgelopen jaar echter signalen ontvangen dat er in Nederland een significant aantal witte vlekken, gemeten o.b.v. van de hemelsbrede 5 km-norm, zou bestaan, waar daadwerkelijk een sterke maatschappelijke behoefte aan een geldautomaat bestaat, en daarnaast andere – minder ingrijpende - oplossingsrichtingen in het specifieke lokale geval niet mogelijk zijn.

Banken geven aan altijd de lokale situatie in ogenschouw te nemen, alvorens een besluit te nemen om een geldautomaat te sluiten. Hierbij wordt, onder andere, geanalyseerd hoe vaak de geldautomaat wordt gebruikt (bestaansrecht), of het verwijderen van de geldautomaat leidt tot een nieuwe witte vlek, of er voldoende alternatieven voor de opname van contant geld in de nabije omgeving zijn (beschikbare alternatieven, al dan niet via de eigen bank), en worden de veiligheidsaspecten van de specifieke locatie (risico op plofkraken, roofovervallen etc.) in ogenschouw genomen. Op basis van dit alles kan een bank ook besluiten om een geldautomaatlocatie te sluiten en vervolgens op een meer geschikte plek vlak in de buurt weer een geldautomaat te openen.

Dekking afstortfaciliteiten

De dekking/spreiding van de bancaire afstortfaciliteiten, waar consumenten en ondernemers contant geld kunnen afstorten, is ten opzichte van de meting in 2016 fractioneel gedaald. Medio 2017 heeft 96,97% (in 2016: 97,18%) van de 6-positie postcodegebieden, en daarmee ook de ondernemers die binnen deze

postcodegebieden wonen en/of werken, binnen een hemelsbrede straal van 5 kilometer toegang tot een bancaire afstortfaciliteit. Het aantal ondernemers per 6-positie postcodegebied was tijdens het onderzoek niet voorhanden; derhalve is het onbekend hoeveel procent van alle ondernemers in Nederland binnen een hemelsbrede straal van 5 kilometer toegang heeft tot een bancaire afstortfaciliteit. Als de uitkomst wordt gerelateerd aan het aantal inwoners in deze 6-positie postcodegebieden en ervan uit wordt gegaan dat ondernemers en inwoners geografisch gezien hetzelfde over Nederland zijn verdeeld, betekent dit dat medio 2017 97,77% (in 2016: 97,92%) van alle Nederlandse ondernemers binnen een hemelsbrede straal van 5 kilometer toegang heeft tot een bancaire afstortfaciliteit. Hoe de dekkingpercentages van de afstortfaciliteiten zich sinds de vorige Bereikbaarheidsmonitor (2013) hebben ontwikkeld, is in de tabel hieronder weergegeven.

Datum

22 november 2017

Kenmerk

MOB/ T018-1568171659-306

DEKKINGSPERCENTAGES ⁹ AFSTORTFACILITEITEN					
	2013 <i>Bereikbaarheids-monitor</i>	2014 <i>Tussen-rapportage</i>	2015 <i>Tussen-rapportage</i>	2016 <i>Bereikbaarheids-monitor</i>	2017 <i>Tussen-rapportage</i>
Dekkingspercentage o.b.v. de PC6-gebieden	Niet gemeten	Niet gemeten	Niet gemeten	97,18%	96,97%
Dekkingspercentage o.b.v. aantal inwoners in de PC6-gebieden	98,00%			97,92%	97,77%

Het aantal in Nederland aanwezige afstortfaciliteiten (bankantoren met kasbalie én afstortautomaten) is de laatste jaren afgenomen. Cijfers van het aantal afstortautomaten zijn voorhanden, maar van het aantal bankkantoren met kasbalie echter niet. Ervan uitgaande dat het aantal bankkantoren in de periode van 2013 tot 2017 is gedaald van 2.339 naar 1.623 stuks, dat daarnaast steeds minder bankantoren nog beschikken over een kasbalie, en dat ten slotte het aantal afstortautomaten in de genoemde periode is afgenomen van 2.464

⁹ Zie voetnoot 6.

naar 1.799 stuks¹⁰, kan worden verondersteld dat de beschikbare afstortfaciliteiten in aantal moet zijn afgenomen. Het dekkingpercentage gemeten o.b.v. het aantal inwoners in de PC6-gebieden is echter sinds 2013 met slechts met 0,23 procentpunt gedaald. Hieruit valt te concluderen dat de verdwenen afstortfaciliteiten, net zoals bij de geldautomaten het geval is, voornamelijk ‘ontdubbelingen’ betreffen. Dat heeft geen effect op de bereikbaarheid als zodanig, omdat er in dit geval meer dan één afstortfaciliteit in de nabije omgeving aanwezig is.

Datum

22 november 2017

Kenmerk

MOB/ T018-1568171659-306

Stippenkaarten geldautomaten en afstortfaciliteiten

De kaarten op de volgende pagina's geven de uitkomst van de bereikbaarheidsanalyse grafisch weer:

- Kaart 3.1 geeft de bereikbaarheid van alle (zowel bancaire als niet-bancaire) geldautomaten per medio 2017 weer.
- Kaart 3.2 geeft de bereikbaarheid van bancaire afstortfaciliteiten per medio 2017 weer.

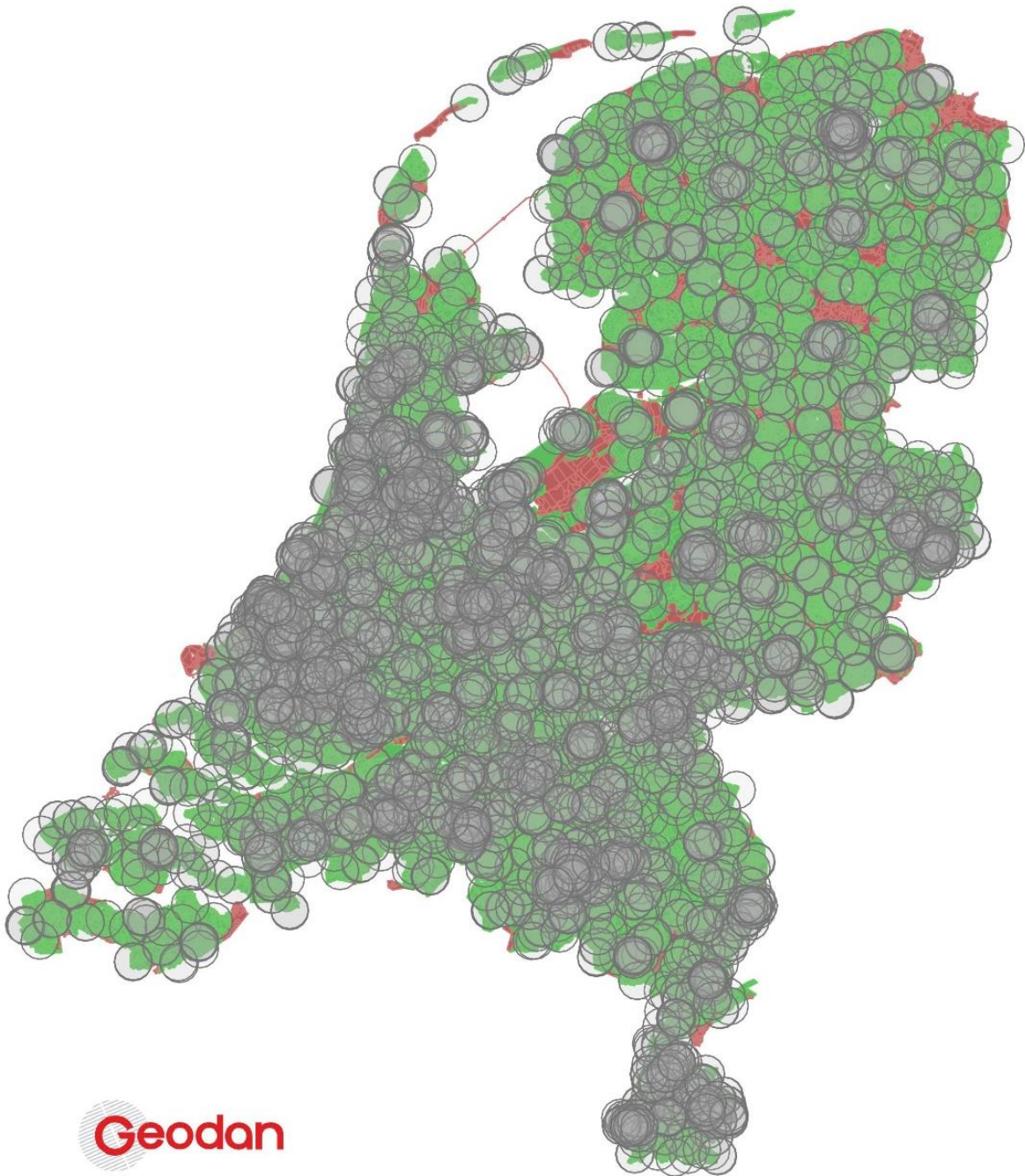
Is een 6-posities postcodegebied op de kaarten rood gekleurd, dan betekent dat het geografische midden van dit gebied hemelsbreed meer dan 5 kilometer verwijderd is van het dichtstbijzijnde geldautomaat of bancaire afstortfaciliteit.

¹⁰ Zie voetnoot 7.

Kaart 3.1 Dekking/spreiding geldautomaten van 99,58% (bancaire en niet-bancaire geldautomaten op basis van PC6-analyse)

Datum
22 november 2017

559-

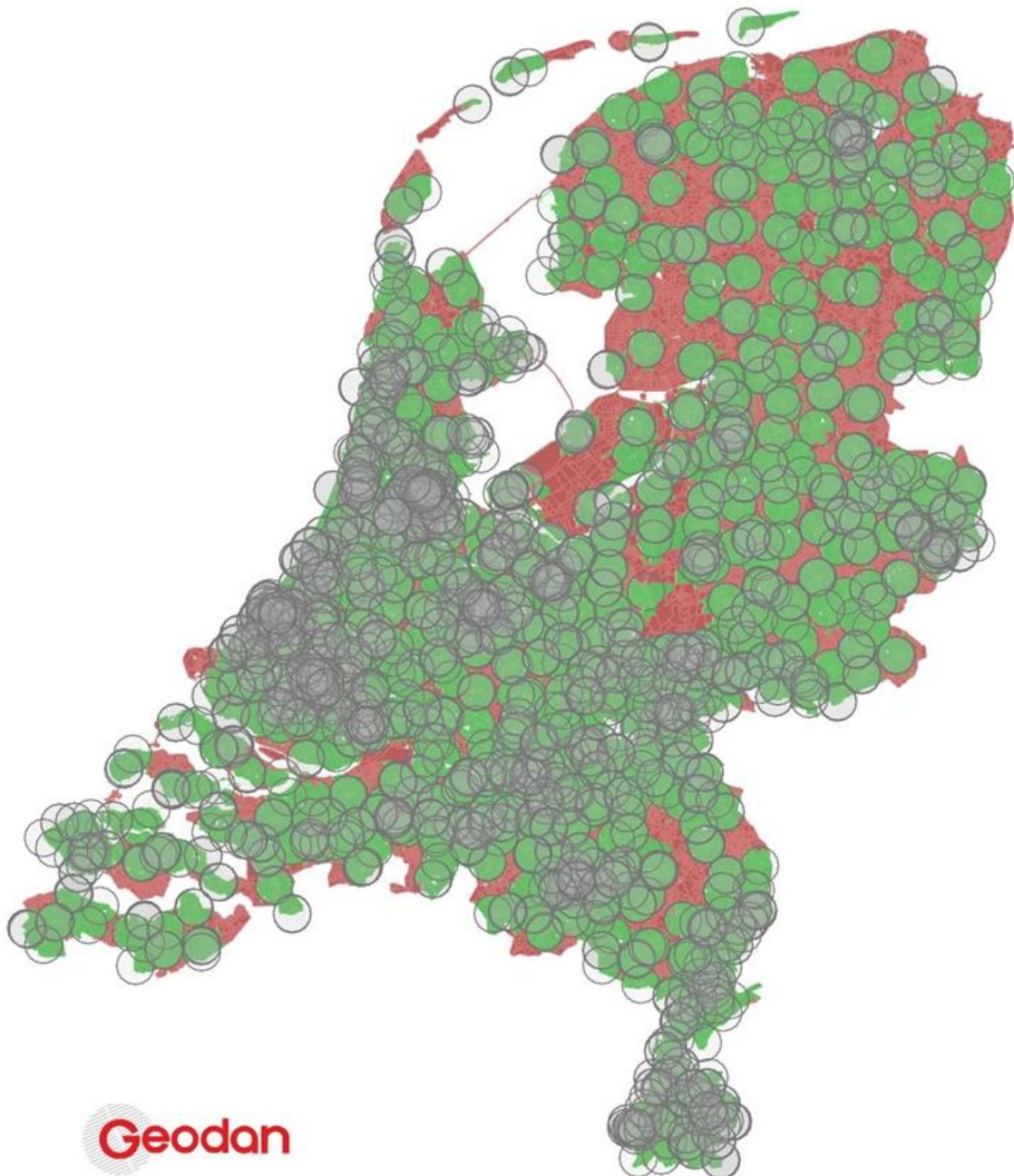
 Geodan

Kaart 3.2 Dekking/spreiding bancaire afstortfaciliteiten van 96,97% (op basis van PC6-analyse)

Datum

7

71659-

Geodan

Banken werken aan gezamenlijk netwerk geldautomaten

In de MOB-vergadering van 31 mei 2017 hebben alle partijen het door ABN AMRO, ING, Rabobank en Geldservice Nederland (GSN), met steun van DNB, gelanceerde plan verwelkomd om te komen tot een gezamenlijk netwerk van geld- en afstortautomaten. Zo kan bij afnemen van het gebruik van contant geld de bereikbaarheid van geldautomaten ook in de toekomst blijven gewaarborgd. Door de MOB-leden is gevraagd om bij de uitwerking van het plan specifiek aandacht te besteden aan de nieuwe marktpositie van GSN, de veiligheidsaspecten bij het optimaliseren van het geldautomatenpark en de toegang tot geldautomaten voor kwetsbare groepen.

Datum

22 november 2017

Kenmerk

MOB/ T018-1568171659-306

Contant geld bereikbaar houden

Doel van de gezamenlijke inrichting van het geldautomatenpark is om contant geld bereikbaar, veilig en betaalbaar te houden voor consumenten, winkeliers en andere bedrijven. Het gebruik van contant geld neemt af, in 2016 ging nog maar bij 45% van de transacties contant geld over de toonbank. Consumenten pinnen steeds meer, en steeds vaker contactloos. De verwachting is dat deze trend zich de komende jaren zal voortzetten, waardoor elektronisch betalen steeds meer de overhand krijgt. Het merendeel van de bevolking geeft echter aan dat het mogelijk moet blijven om ook te kunnen betalen met contant geld. Het MOB is daarom van mening dat de bereikbaarheid, toegankelijkheid en de veiligheid van contant geld minstens zo goed moet blijven als nu.

De banken nemen sinds jaar en dag de verantwoordelijkheid om de dienstverlening van contant geld goed uit te voeren. Vanwege teruglopend gebruik van contant geld, maar ook vanwege toenemend geweld van criminelen tegen geldautomaten, verwijderen banken nu individueel op sommige plekken automaten. Als deze trend zich voortzet, kan de toegankelijkheid en beschikbaarheid van contant geld in het gedrang komen. Door samenwerking kan gekeken worden hoe er met minder geldautomaten, toch een optimaal en veilig netwerk geborgd kan worden. Dat kan door gezamenlijk nog meer investeringen in veiligheid te doen en door automaten te verwijderen op plekken waar een overschot bestaat en automaten bij te plaatsen op locaties waar nu een tekort bestaat. Door samenwerking en optimalisatie van het

netwerk streven de deelnemende banken ernaar om deze hoge dekkingsgraad in de toekomst minimaal gelijk te laten blijven en waar mogelijk te verbeteren.

Datum

22 november 2017

Toekomstige situatie

Kenmerk

MOB/ T018-1568171659-306

De intentie van de samenwerking is om het netwerk van geldautomaten te optimaliseren en het beheer van alle geldautomaten en de achterliggende processen aan GSN over te dragen. In de toekomstige situatie zijn de functionaliteiten gestandaardiseerd, waarbij veiligheid en het vergroten van het gebruiksgemak voor de eindgebruiker voorop staan. Naar Zweeds voorbeeld zou een nieuw merk kunnen worden verbonden aan het netwerk van geldautomaten.

De consument kan op meerdere manieren profiteren van de samenwerking. Naast de veiligheid en toegankelijkheid van geldautomaten, zou het niet meer uitmaken naar welke geldautomaat hij of zij gaat – men kan altijd de dichtstbijzijnde kiezen, ook als die vroeger van een ‘andere’ bank was en daar dus maar beperkt geld kon worden opgenomen. Daarnaast kan elke geldautomaat inzage bieden in het banksaldo en over dezelfde bediening beschikken. De nieuwe situatie zou het voor winkeliers en ondernemers makkelijker moeten maken om geld af te storten, omdat zij bij elke stortingsautomaat terecht kunnen en niet alleen bij een automaat van hun eigen bank. Deze samenwerking kan eveneens bijdragen aan een verhoogde veiligheid van de automaten zelf en leiden tot een betere beveiliging rondom geldautomaten.

Voorlopig verandert er nog niets aan de dienstverlening van de banken via de geldautomaten. Het plan zal in fasen tot en met 2020 worden uitgevoerd.

Klankbordgroep Geldautomaten

Om de belangen van de stakeholders bij de inrichting van het toekomstige netwerk optimaal te waarborgen, is de Klankbordgroep Geldautomaten ingericht. Hieraan nemen vertegenwoordigers van de MOB-leden en betrokken banken en GSN deel, maar ook andere in dit kader relevante partijen, zoals de

Politie en het ministerie van Veiligheid en Justitie. Op 27 juli 2017 kwam de Klankbordgroep, die wordt voorgezeten door dhr. Cees van Tiggelen voor het eerst bijeen. Op 6 november 2017 vond een tweede bijeenkomst plaats.

Datum

22 november 2017

KenmerkMOB/ T018-1568171659-
306***Samenwerking onder de vlag van GSN***

GSN zorgt sinds 2011 voor het verwerken en distribueren van het contante geld voor haar aandeelhouders (ABN AMRO Bank, ING en Rabobank). Vanuit dit bestaande samenwerkingsverband is de intentie ontstaan om het beheer van alle geldautomaten en de achterliggende processen van de deelnemende banken in Nederland onder te brengen bij GSN. Verzoeken van andere aanbieders van contant geld om aan te sluiten bij het GSN-initiatief zullen welwillend in overweging worden genomen. Vanuit mededingingsoogpunt is de voorgenomen samenwerking met de Autoriteit Consument en Markt (ACM) besproken. De ACM gaf hierbij aan op dat moment geen verdere vragen te hebben.

Klachten over de bereikbaarheid van geldautomaten

In het kader van dit onderzoek zijn de klachten over de bereikbaarheid van geldautomaten geïnventariseerd die DNB, de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) en Betaalvereniging Nederland, de individuele banken, de ANBO, de Oogvereniging, Ieder(in)¹¹, de Consumentenbond en de LVKK tussen medio maart 2016 (Bereikbaarheidsmonitor 2016) en eind maart 2017 (Tussenrapportage 2017) hebben ontvangen. Het aantal klachten is op één hand te tellen en hebben geen van allen betrekking hebben op de gebieden die buiten de 5-kilometernorm vallen.

¹¹ Netwerk voor mensen met een beperking of chronische ziekte (voorheen CG-Raad / Platform VG).